

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2015 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Mirosław Barszcz

Protokolant: protokolant sądowy – stażysta Anna Niedbalska

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2015 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa mał. K. B. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego A. B. (1)

przeciwko M. B. (1) i A. B. (2)

o alimenty

I. powództwo oddala;

II. odstąpić od obciążania powoda zwrotem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Pruszkowie w dniu 19 lutego 2015 r. został złożony pozew małoletniego K. B. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego A. B. (1) o zasądzenie od A. B. (2) – dziadka małoletniego alimentów w kwocie 450 zł miesięcznie i M. B. (1) – babci małoletniego powoda alimentów w kwocie 1.000 zł miesięcznie płatnych do rąk matki małoletniego do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat. W uzasadnieniu zostało wskazane, że ojciec małoletniego – D. B. wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 18 października 2013 r. w sprawie III RC 354/13 został zobowiązany do łożenia tytułem alimentów na małoletniego kwoty 1.450 zł miesięcznie. D. B. nie interesuje się synem od lipca 2011 r. W kosztach utrzymania syna uczestniczy jedynie w minimalnym stopniu, płaci nieregularnie niewielką część zasądzonych alimentów. Egzekucja komornicza jest bezskuteczna. Pensja przedstawicielki ustawowej w wysokości ok. 3.000 zł miesięcznie oraz cząstkowe alimenty nie wystarczają na zaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka. Opiekunka dla małoletniego to wydatek ok. 900 zł miesięcznie. Miesięczne wydatki na dziecko A. B. (1) oszacowane na 3.600 zł, w tym m.in. ubrania 400 zł – w tym specjalne wkładki i obuwie ortopedyczne, rozrywki 200 zł, basen 200 zł wyjazdy ok. 3.000 zł dwa razy do roku. Przedstawicielka ustawowa wskazała także, że zarówno ojciec małoletniego jak i jego dziadkowie się nim nie interesują (k. 3-5).

W odpowiedzi na pozew złożonej na rozprawie w dniu 31 marca 2015 r. pełnomocnik pozwanych wniosł o oddalenie powództwa w całości, wskazując, że ojciec małoletniego częściowo uczestniczy w kosztach utrzymania syna. Wskazał także, że przedstawicielka ustawowa posiada mieszkanie własnościowe o powierzchni ok 50 m⁽⁽²⁾⁾ i samochód T. z 2014 r., i że małoletni K. B. nie pozostaje w niedostatku. Wskazał także, że miesięczne wydatki pozwanego wynoszą ok. 2.259 zł przy emeryturze 2.259 zł netto, natomiast pozwanej – 2.379 zł przy zarobkach i emeryturze w łącznej wysokości 2.379 zł. (k. 52-56).

Na rozprawie w dniu 31 marca 2015 r. przedstawicielka ustawowa mał. powoda wnosił jak w pozwie. Pełnomocnik pozwanych wnosił jak w odpowiedzi na pozew (k. 98).

Na rozprawie w dniu 21 maja 2015 r. pełnomocnicy stron podtrzymali dotychczasowe stanowiska (k. 148, k. 154 – nagranie k. 155).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Z rozwiązanego przez rozwód związku małżeńskiego A. B. (1) i D. B. pochodzi małoletni K. B. urodzony (...) Na jego rzecz od jego ojca – D. B. zostały po raz ostatni ustalone alimenty wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 18 października 2013 r. w sprawie III RC 354/13 w kwocie 1.450 zł miesięcznie. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem(...) r.

D. B. z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego wobec K. B. nie wywiązywał się w pełni. Egzekucja komornicza jest częściowo bezskuteczna. Od października 2014 r. do stycznia 2015 r. włącznie komornik przekazywał na rzecz powoda średnio po 880 zł miesięcznie. Zaległość alimentacyjna D. B. wobec syna wynosiła na dzień 11 lutego 2015 r. 13.848,60 zł, a na dzień 6 października 2014 r. 8.804,11 zł. Na dzień 30 marca 2015 r. alimenty zaległe wynosiły 14.484,37 zł. Cięży na nim obowiązek alimentacyjny nie tylko wobec małoletniego powoda, ale także wobec 22-letniego syna i pierwszej żony w kwotach po 350 zł miesięcznie. W 2015 r. wpłacił na poczet należności alimentacyjnych na rzecz syna K. B. kwoty: w lutym 2.400 zł, w marcu 1.700 zł, w kwietniu 2.500 zł oraz w maju 3.000 zł. Uregulował tym samym należności alimentacyjne za okres od stycznia 2015 r. do maja 2015 r. Sporadycznie korzysta z pomocy finansowej brata.

A. B. (1) mieszka w P. przy ul. (...) w należącym do niej mieszkaniu o powierzchni 50 m². Czynnosc wynosi 389,50 zł miesięcznie. Mieszka razem z małoletnim powodem. Jest zatrudniona w (...) jako (...)na podstawie umowy na czas nieokreślony poczynszy od (...) r. Na dzień 19 marca 2015 r., jej średni miesięczny dochód netto wyliczony z wcześniejszych 6 miesięcy wyniósł 3.517,47 zł. Miesięczne zarobki A. B. (1) cechuje duże zróżnicowanie, o czym świadczą inne zaświadczenia o wynagrodzeniu, wystawione również w marcu 2015 r. Średni miesięczny dochód netto wyliczony z ostatnich 3 miesięcy wyniósł 3.133,59 zł, a z jednego miesiąca – 2.586,24 zł. W 2014 r. A. B. (1) osiągnęła dochód w wysokości 78.549,19 zł. tj. średnio ok. 6.545 zł brutto miesięcznie (netto ok. 5250zł). Kilaka razy w tygodniu dzieckiem zajmuje się opiekunka, która otrzymuje od A. B. (1) wynagrodzenie w wysokości 400-500 zł w skali miesiąca. A. B. (1) przekazuje także swoim rodzicom kwotę 500 zł miesięcznie za opiekę weekendową nad synem. Uśredniając A. B. (1) dysponuje łącznie kwotą ok. 6000 zł miesięcznie (dochody i alimenty).

K. B. mieszka w P. z matką. Cierpi na (...). Powinien nosić sandały ortopedyczne i specjalne wkładki do butów. Uczęszcza 4 razy w miesiącu na naukę pływania za opłatą 40 zł za godzinę. W styczniu był w sanatorium w miejscowości R., co kosztowało łącznie z pobytem opiekuna ok. 3.000 zł. Małoletni wraz z dziadkami macierzystymi w wakacje wyjeżdża nad morze, na co A. B. (1) przekazuje 1000-1100 zł miesięcznie. Uczęszcza na konsultacje fizjoterapeutyczne, jednorazowy koszt to 60 zł. W weekendy zajmują się nim dziadkowie macierzyści. W tygodniu pod nieobecność matki zajmuje się nim opiekunka. Wymaga opieki ze względu na (...)i (...)i dlatego ma ponadprzeciętne potrzeby zdrowotne. Uczęszcza do przedszkola, za które opłata wynosi ok. 200 zł plus dodatkowe składki w kwocie ok. 50 zł. Całkowity uśredniony, miesięczny koszt utrzymania małoletniego K. B. nie przekracza kwoty 3000 zł.

M. B. (1) i A. B. (2) mieszkają w miejscowości B.. M. B. (1) w 2014 r. uzyskała dochód w kwocie 28.192,64 zł z tytułu emerytury, natomiast A. B. (2) dochód w kwocie 32.358,40 zł. W czerwcu 2014 r. za konserwację pieca gazowego zapłacili 250 zł. Dodatkowo M. B. (1) jest zatrudniona w spółce (...) na 1/4 etatu jako zastępca (...)za wynagrodzeniem średnio 443,14 zł netto miesięcznie. Będzie tam pracowała do września 2015 r. M. B. (1) i A. B. (2) w grudniu 2014 r. przebywali w uzdrowisku w K.. Pobyt kosztował 2.320 zł. Opłacają ubezpieczenie domu w kwocie 232 zł rocznie. M. B. (1) jeździ samochodem F., a A. B. (2) samochodem T.. W kwietniu 2015 r. sprzedali samochód marki M. za kwotę 5.000 zł. Małżonkowie opłacają podatek od nieruchomości w kwocie 460 zł rocznie. M. B. (1) choruje przewlekłe na

(...), (...), (...) i (...). A. B. (2) choruje na (...) oraz (...), a także (...), (...), (...) i (...). M. i A. B. (2) nie utrzymują kontaktu ze swoim wnukiem małoletnim K. B. od czasu nieporozumień z A. B. (1)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o następujące dowody: kopia faktury VAT k. 6; rozpoznanie k. 7; kopia informacji dla lekarza kierującego k. 8; zaświadczenie lekarskie k. 9-9v; kopia pisma lekarza k. 10; faktury i kopie faktur k. 11-22; 24; kopia PIT k. 60-61v; kopie poleceń przelewów k. 62; kopia protokołu autoryzowanej usługi serwisowej k. 63; kopia zaświadczenia k. 64; kopie faktur VAT k. 65-66; kopia potwierdzenia zapłaty k. 67-69; kopia faktury k. 70-71; kopia potwierdzenia przelewu k. 72; kopia potwierdzenia zawarcia polisy k. 73, k. 74; kopia pokwitowania k. 75; kopia polecenia przelewu k. 76; kopia zaleceń z wizyty k. 77; kopia skierowania k. 78, k. 80-82; kopia zaświadczenia k. 83; k. 84-84v; kopia wyniku badania k. 85-85v; kopia zaświadczenia o dokonanych wpłatach k. 87-90; zaświadczenie k. 91; kopia zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych k. 92-92v; zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 94-96; kopie PIT k. 116-120v; kopie faktur k. 121, k. 124-135v, k. 139, k. 140v, k. 142, k. 145-146; kopia pisma (...) k. 122-123v; kopia karty informacyjnej k. 136; kopia wyniku badania k. 137; kopia karty wypisu k. 138; kopia pisma lekarza k. 139v; kopia informacji dla lekarza kierującego k. 140; kopia zaświadczenia lekarskiego k. 141-141v; kopie pokwitowań k. 144; kopia rachunku k. 147; zeznania świadka D. B. k. 149 - nagranie k. 155; zeznania świadka T. B. k. 149-150 - nagranie k. 155; zeznania świadka M. M. (2) k. 150-151 - zapis k. 155; zeznania świadka J. K. k. 151-152 - zapis k. 155; przesłuchanie A. B. (1) k. 152-153 - zapis k. 155, k. 98-99; przesłuchanie M. B. (1) k. 153 - zapis k. 155, k. 99; przesłuchanie A. B. (2) k. 153-154 - zapis k. 155, k. 99.

Wskazać należy, że niektóre pisma i dokumenty zostały złożone w kserokopiach, to jednak nic nie wskazuje na to, by ich treść nie odzwierciedlała wiernie treści dokumentów oryginalnych, a ponadto strony nie kwestionowały wiarygodności i mocy dowodowej tych dokumentów. Sąd określając koszty utrzymania K. B. oparł się także na zasadach doświadczenia życiowego, które pozwalają na określenie kosztów codziennego życia i zaspokojenia takich potrzeb jak wyżywienie, ubrania, środki czystości i kosmetyki, a także koszty wypoczynku oraz rozrywki.

Zeznania świadka D. B. – ojca małoletniego powoda były zdaniem Sądu wiarygodne. W zakresie wykonywania jego obowiązku alimentacyjnego w 2015r. zostały one potwierdzone przez A. B. (1). Zeznania świadka w zakresie sytuacji majątkowej i zarobkowej pozwanych współgrały z pozostałymi tego dotyczącymi.

Zeznania świadka T. B., były wiarygodne i korelowały z dokumentami złożonymi do sprawy w zakresie dochodów pozwanych i przesłuchaniem pozwanych również w zakresie ich majątku i wykonywania obowiązku alimentacyjnego przez D. B..

Zeznania świadków M. M. (2) i J. K. były wiarygodne i istotne w sprawie w zakresie kosztów utrzymania małoletniego powoda, całościowo po początkowych niezgodnościach współgrały z przesłuchaniem A. B. (1).

Wobec obszerności postępowania dowodowego przeprowadzonego w niniejszej sprawie sąd pominął wnioski dowodowe w postaci potwierdzenia wysokości emerytur pozwanych za okres ostatnich 6 miesięcy, zeznań podatkowych za 2012 i 2013 rok oraz zeznań świadków M. B. (2) i Z. H..

Przesłuchania stron były co do zasady wiarygodne. Sąd nie miał co do tych dowodów wątpliwości, były one poparte pozostałymi dowodami w sprawie, w szczególności w postaci dokumentów. Jedynie w zakresie zarobków A. B. (1) Sąd nie przyjął tych zeznań w zakresie średniorocznych jej zarobków, gdyż co innego wynikało z jej zeznania podatkowego za 2014 rok. Rozbieżności wynikały z podawania przez A. B. (1) danych z mniej korzystnych miesięcy w roku, podczas gdy zeznanie podatkowe obejmowało okres całego roku i w związku z tym było bardziej wiarygodne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 128 kro obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Stosownie do treści art. 129 § 1 kro obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnym przed rodzeństwem, a jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnym – obowiązek bliższym stopniem

przed dalszymi. W pierwszej kolejności obowiązek alimentacyjny względem dzieci spoczywa na ich rodzicach. Są oni obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów wychowania i utrzymania. Jeśli jednak jedno z nich nie żyje albo nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi, przechodzi on w całości na drugiego rodzica. Dopiero gdyby i ten rodzic nie był w stanie wypełnić swego obowiązku alimentacyjnego, wejdzie w grę posiłkowy obowiązek krewnego dalszego, np. dziadków dziecka (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 1967 r., II CR 88/67).

W przypadku wystąpienia z żądaniem zasądzenia alimentów od osoby zobowiązanej do alimentacji w dalszej kolejności dla udzielenia ochrony takiemu roszczeniu nieodzowne jest wykazanie niedostatku po stronie dziecka. Powszechnie przyjmuje się, że o niedostatku należy mówić nie tylko wówczas, gdy uprawniony nie posiada żadnych środków utrzymania, ale także wtedy, gdy nie mogą być w pełni zaspokojone jego usprawiedliwione potrzeby.

Przechodząc do oceny zgłoszonych przez powoda roszczeń należy wskazać na kilka uwag natury ogólnej. Po pierwsze, iż obowiązek alimentacyjny osoby zobowiązanej w dalszej kolejności nie polega na przerzuceniu na nią niespełnionego obowiązku alimentacyjnego ojca dziecka, odpowiada ona bowiem za własne zobowiązanie, a nie za dług osoby zobowiązanej w bliższej kolejności. Po wtóre może ona być zobowiązana do takich świadczeń m.in. wówczas gdy uzyskanie od ojca dziecka na czas potrzebnych środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami, a matka dziecka mimo odpowiedniej staranności i wykorzystania wszystkich swoich możliwości zarobkowych nie jest w stanie sprostać w całości lub w części swoim obowiązkom względem dziecka i z tego powodu powód znalazł się w niedostatku. Wskazać należy, iż zgodnie z art. 132 kro obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków nie jest możliwe lub połączone jest z nadmiernymi trudnościami. Z przepisu tego wynika, że w zasadzie istnienie krewnego zobowiązanego w bliższej kolejności wyłącza konkretny obowiązek alimentacyjny krewnego zobowiązanego w dalszej kolejności. Od tej reguły przewidziano dwa wyjątki. Po pierwsze, gdy zobowiązany w bliższej kolejności nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi, a więc gdy nie dysponuje odpowiednimi możliwościami finansowymi. Po drugie, gdy uzyskanie alimentów od zobowiązanego w bliższej kolejności jest z innych przyczyn niemożliwe albo znacznie utrudnione. Przepis art. 133 § 1 kro w pierwszej kolejności nakłada obowiązek alimentacyjny na rodziców dziecka.

Dokonując oceny zasadności roszczenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania wskazać należy przede wszystkim, iż sytuacja finansowa małoletniego K. B. dotychczas była trudna. Alimenty należne od jego ojca, od czasu podniesienia ich wysokości w 2013 roku, nie były płacone w należnej wysokości. Aktualnie jednak w trakcie niniejszego procesu ojciec dziecka za pośrednictwem komornika rozpoczął przekazywać większe kwoty na rzecz syna. W bieżącym roku A. B. (1) otrzymywała na rzecz syna alimenty w należnej wysokości. Egzekwowanie więc alimentów od ojca dziecka stało się skuteczne. Przed datą złożenia niniejszego powództwa alimenty były egzekwowana na poziomie 880 zł miesięcznie.

W zakresie bieżących kosztów utrzymania powoda, koszty te w usprawiedliwionym zakresie są możliwe do pokrycia przez matkę powoda, bez konieczności zasądzenia subsydiarnie alimentów od pozwanych. W takim zakresie, zdaniem Sądu, powód nie jest w niedostatku. A. B. (1) jest w stanie pokryć bieżące koszty utrzymania syna, szczególnie, iż obecnie jego ojciec spełnia swój obowiązek. Z uwagi na wysokość uśrednionych zarobków A. B. (1) i uzyskiwanych przez nią częściowo kwot zasądzonych alimentów, średnio miesięcznie dysponuje ona kwotą ok. 6000 zł miesięcznie. Posiada własne mieszkanie i samochód osobowy. A. B. (1) nie posiada żadnych długów. Wobec wskazanych wyżej usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniego powoda nie sposób przyjąć, iż znajduje się on w niedostatku.

Odnośnie pozwanych stwierdzić należy, że ich sytuacja materialna nie jest tak dobra jak strony powodowej. Dochód osiągany przez pozwanych łącznie jest niewiele niższy od dochodu jaki osiąga sama matka powoda. Wobec braku niedostatku po stronie powoda, oraz faktu częściowego spełniania obowiązku alimentacyjnego przez jego ojca szczegółowe wyliczenia wydatków pozwanych okazały się zbędne.

Reasumując, w ocenie Sądu, brak jest przesłanek uzasadniających zasądzenie obowiązku alimentacyjnego od pozwanych na rzecz powoda. Z tego też względu powództwo w niniejszej sprawie należało oddalić w całości. Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł w zakresie alimentów jak w punkcie I na podstawie art. 132 kro.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc przyjmując, iż w niezasadnym jest obciążanie tymi kosztami małoletniego K. B., który nie posiada własnego majątku, a dodatkowo samo postępowanie wywołało skutek w postaci płatności alimentów przez ojca dziecka, w szerszym niż poprzednio zakresie.